

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ**
Інститут природничих наук і туризму

Кафедра туризму

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор інституту

природничих наук і туризму

_____ В.Г. Омельченко

«___» _____ 2018 року

ТУРИСТСЬКА СТАТИСТИКА

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА

Перший (бакалаврський) рівень

(рівень вищої освіти)

галузь знань

24 «Сфера обслуговування»

(шифр і назва)

напрямок підготовки

242 «Туризм»

(шифр і назва)

вид дисципліни

нормативна

нормативна /вибіркова

Івано-Франківськ-2018

Робоча програма дисципліни «Туристська статистика» для студентів, що навчаються за освітньо-професійною програмою на здобуття ступеня бакалавр за напрямом підготовки 242 «Туризм».

Розробник:

професор кафедри туризму, д.е.н., доц _____ В.В. Гуменюк
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри туризму.

Протокол від « » _____ 2018 року № ____.

Завідувач кафедри туризму _____ Л.М. Архипова

Узгоджено:

Завідувач випускової кафедри туризму

_____ Л.М. Архипова

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Туристська статистика» згідно з чинним РНП, розподіл за семестрами і видами навчальної роботи для різних форм навчання характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни «Туристська статистика»

Найменування показників	Всього		Розподіл по семестрах			
			Семестр 1		Семестр ____	
	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)
Кількість кредитів ECTS	3	3	3	3		
Кількість модулів	1	1	1	1		
Загальний обсяг часу, год	90	90	90	90		
Аудиторні заняття, год, у т.ч.:	36	10	36	10		
лекційні заняття	18	6	18	6		
семінарські заняття	–	–	–	–		
практичні заняття	18	4	18	4		
лабораторні заняття	-		-			
Самостійна робота, год, у т.ч.	54	80	54	80		
виконання курсової роботи	-		-			
виконання контрольних (розрахунково-графічних) робіт	8	16	8	16		
опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	8	12	8	12		
опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	8	15	8	15		
підготовка до практичних занять та контрольних заходів	7	14	7	14		
виконання індивідуальної роботи (10% загального обсягу дисципліни)	9	9	9	9		
підготовка до екзамену	14	14	14	14		
Форма семестрового контролю	Диференційований залік		Диференційований залік			

2. МЕТА ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальний курс «Туристська статистика» орієнтований на створення можливостей оволодіння і використання понятійно-категоріального апарату статистики, застосування статистичних методів дослідження явищ в туристичній діяльності, формування сукупності знань, що дозволяють займатися збором, зведенням і аналізом статистичної інформації; кількісної оцінки і статистичного аналізу масових процесів і явищ, що характеризують економічну діяльність суб'єктів туристичного ринку.

Необхідність статистичного вивчення туризму обумовлена потребою в отриманні об'єктивної та достовірної інформації про стан і розвиток туристичної галузі та оцінки її внеску в загальну величину валового внутрішнього продукту, а також вивчення оцінки туристичних потоків, навантаження на туристську інфраструктуру, задоволення туристського попиту і відповідності споживчих очікувань пропозицій на ринку туристичних послуг.

Мета вивчення дисципліни – набуття фахівцями компетенцій проведення статистичної оцінки економічних і соціальних явищ і процесів у сфері туризму, оволодіння методами статистичного аналізу, формування вмінь: проводити статистичні дослідження, обчислювати узагальнюючі показники, будувати статистичну таблиці, графіки, індекси, виявляти закономірності та тенденції розвитку туризму.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен демонструвати такі **результати навчання** через знання, уміння та навички:

- засвоєння студентами найважливіших ідей та досягнень вітчизняних та закордонних дослідників і практиків з проблематики дисципліни «Туристська статистика»;

- засвоєння студентами методичних основ сучасних статистичних досліджень, які охоплює курс «Туристська статистика» для організації практичної діяльності в туристичних фірмах, організаціях та установах;

- набуття студентами практичних навичок у використанні статистичних методів, моделей і статистичних показників в аналізі економічних, соціальних, політичних, науково-технічних процесів, що впливають на ефективність туризму (включаючи економіко-статистичний аналіз економічної та соціальної кон'юнктури);

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей, передбачених відповідним стандартом вищої освіти України:

загальних:

- абстрактного мислення, пошуку, опрацювання даних;
- аналізу та синтезу інформації на основі статистичних спостережень;
- професійного опрацювання статистичної інформації;
- використовувати інформаційні технології при статистичній обробці інформації.

фахових:

- володіти професійною термінологією статистики туризму;
- оперувати методологічним інструментарієм статистики туризму;
- проводити моніторинг туристичних потоків;
- аналізувати масиви статистичних даних;

Результати вивчення дисципліни полягають:

- у здатності генерувати нові ідеї, розробляти обґрунтовані рішення за результатами опрацювання статистичної інформації;

- у вміннях організовувати статистичні спостереження для маркетингових цілей підприємства;

- у практичних навиках – застосовувати сучасні моделі і технології опрацювання статистичної інформації.

3. ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Тематичний план лекційних занять

Тематичний план лекційних занять дисципліни «Туристська статистика» характеризує таблиця 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Туристська статистика	18	6		
ЗМ1	Методологічні аспекти туристської статистики	10	4		
Т 1.1	Становлення і розвиток статистики туризму 1. Генезис статистики туризму та її суспільне значення. 2. Міжнародна координація процесу становлення статистики туризму. 3. Державні статистичні спостереження в туризмі	2	2	4.1.1. 4.1.3.	1 1
Т 1.2	Статистичні спостереження в туризмі 1. Організаційні питання статистичного спостереження. 2. Зведення і групування статистичних даних. 3. Статистичні показники. Абсолютні, відносні й середні величини та прикладні аспекти їх застосування.	2	2	4.4.1. 4.4.2. 4.4.3. 4.4.4.	2
Т 1.3	Статистика туристичних потоків 1. Оцінювання інтенсивності й тенденцій розвитку туризму. 2. Дослідження факторів впливу на формування туристичних потоків. 3. Чинники сезонності та їх вплив на грошові надходження туристичних підприємств. 4. Оцінка співвідношення доходності /ризиків у туристичному бізнесі.	2		4.4.1. 4.4.2. 4.4.3. 4.4.4.	3
Т 1.4	Статистика засобів з розміщення туристів 1. Сучасні класифікації засобів з розміщення туристів. 2. Основні показники діяльності колективних засобів з розміщення туристів. 3. Аналіз динаміки та впливу факторів показників підприємств готельного господарства.	2		4.5.3. 4.5.4. 4.5.5	4
Т 1.5.	Статистика надходжень і витрат, пов'язаних з туризмом 1. Туристське споживання. Показники надходжень від туризму. 2. Структура туристського споживання. 3. Обчислення середньодобових витрат відвідувача. 4. Розрахунок обсягу туристського споживання.	2		4.5.9. 4.5.10 4.5.11 4.5.12	5

Продовження таблиці 2 – Тематичний план лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
ЗМ2	Прикладні аспекти туристської статистики	8	2		
Т 2.1	Статистика ринку курортно-рекреаційних послуг 1. Статистичні характеристики рядів динаміки попиту та пропозиції курортно-рекреаційних послуг. 2. Прийоми та методи аналізу показників діяльності підприємств курортно-рекреаційної сфери. 3. Статистичний аналіз кон'юнктури ринку курортно-рекреаційних послуг.	2		4.3.3.	5
Т 2.2	Статистика життєвого рівня населення 1. Статистика доходів домогосподарств. 2. Статистика витрат домогосподарств. 3. Методика обчислення показників рівня життя населення.	2	2	4.3.2.	6
Т 2.3	Статистика витрат на виробництво та цін 1. Методика розрахунку собівартості послуг та її динаміки. 2. Методика розрахунку індексів цін. 3. Показники інфляції й статистика цін.	2		4.3.2.	7
Т 3.4	Статистика праці 1. Методика пофакторного аналізу середнього рівня продуктивності праці. 2. Методика пофакторного аналізу середнього рівня заробітної плати. 3. Методика обчислення середньої чисельності персоналу.	2		4.3.2.	9

Всього:

Модуль 1 – змістових модулів -2.

3.2 Теми практичних занять

Теми практичних занять дисципліни «Туристська статистика» наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Теми практичних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних занять	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Туристська статистика	18	4		
ЗМ1	Методологічні аспекти туристської статистики	10	4		
П 1.1	Становлення і розвиток статистики туризму 1. Генезис статистики туризму та її суспільне значення. 2. Міжнародна координація процесу становлення статистики туризму. 3. Державні статистичні спостереження в туризмі.	2		4.1.1. 4.1.3.	1 1
П 1.2	Статистичні спостереження в туризмі 1. Організаційні питання статистичного спостереження. 2. Зведення і групування статистичних даних. 3. Статистичні показники. Абсолютні, відносні й середні величини та прикладні аспекти їх застосування.	2		4.4.1. 4.4.2. 4.4.3. 4.4.4.	2 3
П 1.3	Статистика туристичних потоків 1. Оцінювання інтенсивності й тенденцій розвитку туризму. 2. Дослідження факторів впливу на формування туристичних потоків. 3. Чинники сезонності та їх вплив на грошові надходження туристичних підприємств. 4. Оцінка співвідношення доходності /ризик у туристичному бізнесі.	2	2	4.4.1. 4.4.2. 4.4.3. 4.4.4.	3
П 1.4	Статистика засобів з розміщення туристів 1. Сучасні класифікації засобів з розміщення туристів. 2. Основні показники діяльності колективних засобів з розміщення туристів. 3. Аналіз динаміки та впливу факторів показників підприємств готельного господарства.	2		4.5.3. 4.5.4. 4.5.5	3 5
П 1.5	Статистика надходжень і витрат, пов'язаних з туризмом 1. Туристське споживання. Показники надходжень від туризму. 2. Структура туристського споживання. 3. Обчислення середньодобових витрат відвідувача. 4. Розрахунок обсягу туристського споживання.	2		4.5.9. 4.5.10 4.5.11 4.5.12	4

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних занять	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
ЗМ2	Прикладні аспекти туристської статистики	8	2		
П 2.1	Статистика ринку курортно-рекреаційних послуг 1. Статистичні характеристики рядів динаміки попиту та пропозиції курортно-рекреаційних послуг. 2. Прийоми та методи аналізу показників структури та динаміки підприємств курортно-рекреаційної сфери. 3. Статистичний аналіз кон'юнктури ринку курортно-рекреаційних послуг.	2	2	4.3.3.	5
П 2.2	Статистика життєвого рівня населення 1. Статистика доходів домогосподарств. 2. Статистика витрат домогосподарств. 3. Методика обчислення показників рівня життя населення.	2		4.3.2.	6
П 2.3	Статистика витрат на виробництво та цін 1. Методика розрахунку собівартості послуг та її динаміки. 2. Методика розрахунку індексів цін. 3. Показники інфляції й статистика цін.	2		4.3.2.	7
П 2.4	Статистика праці 1. Методика пофакторного аналізу середнього рівня продуктивності праці. 2. Методика пофакторного аналізу середнього рівня заробітної плати. 3. Методика обчислення середньої чисельності персоналу.	2		4.3.2.	8

3.3 Завдання для самостійної та індивідуальної роботи студента

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 4.

Таблиця 4 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, що виноситься на самостійне вивчення	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
М 1	Туристська статистика	54	80		
ЗМ1	Методологічні аспекти туристської статистики	30	42		
П 1.1	Становлення і розвиток статистики туризму <i>Самостійна робота</i> <i>Індивідуальна робота</i>	5 1	8 1	4.1.1. 4.1.3.	4
П 1.2	Статистичні спостереження в туризмі <i>Самостійна робота</i> <i>Індивідуальна робота</i>	7 1	8 1	4.4.3. 4.4.4.	2
П 1.3	Статистика туристичних потоків <i>Самостійна робота</i> <i>Індивідуальна робота</i>	5 1	8 1	4.4.1. 4.4.2.	2
П 1.4	Статистика засобів з розміщення туристів <i>Самостійна робота</i> <i>Індивідуальна робота</i>	3 1	10 1	4.5.3. 4.5.4. 4.5.5	7
П 1.5	Статистика надходжень і витрат, пов'язаних з туризмом <i>Самостійна робота</i> <i>Індивідуальна робота</i>	5 1	8 1	4.5.9. 4.5.10 4.5.11 4.5.12	3
ЗМ2	Прикладні аспекти туристської статистики	24	38		
П 2.1	Статистика ринку курортно-рекреаційних послуг <i>Самостійна робота</i> <i>Індивідуальна робота</i>	7 1	8 1	4.5.3. 4.5.4. 4.5.5	4
П 2.2	Статистика життєвого рівня населення <i>Самостійна робота</i> <i>Індивідуальна робота</i>	5 1	10 1	4.3.3.	5
П 2.3	Статистика витрат на виробництво та цін <i>Самостійна робота</i> <i>Індивідуальна робота</i>	5 1	10 1	4.3.2.	7
П 2.4	Статистика праці <i>Самостійна робота</i> <i>Індивідуальна робота</i>	3 1	10 1	4.3.2.	8

4. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Основна література

- 4.1.1. Підгорний А. З., Милашко О. Г. Статистика туризму: Навчальний посібник. – Одеса : ОНЕУ, ротапринт, 2014. – 204 с.
- 4.1.2. Статистика підприємств : навч. посіб. / С. О. Матковський, О. С. Гринькевич, О. З. Сорочак [et al.]. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К. : Алерта, 2013. – 560 с.
- 4.1.3. Про державну статистику: Закон України від 17.09.1992 № 2614-ХІІ, поточна редакція від 19.04.2014 № 1170-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2614-12>

4.2. Додаткова література

- 4.2.1. Рождественська Л. Г. Статистика ринку товарів і послуг [Текст]: навч. посіб. / Л. Г. Рождественська. – К. : КНЕУ, 2005. – 419 с. – 418-419.
- 4.2.2. Удотова Л. Ф. Соціальна статистика [Текст]: підручник / Л. Ф. Удотова. – К. : КНЕУ, 2002. – 376 с.
- 4.2.3. Лугінін О. Є. Статистика національної та міжнародної економіки: навч. посіб. / О. Є. Лугінін, С. В. Фомішин. – Львів : Новий Світ-2000, 2008. – 471 с. – 466-470.

4.3. Література та методичне забезпечення практичних занять

- 4.3.1. Гуменюк В.В. Фінансово-економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання туристичної галузі : навч. посібник. - Івано-Франківськ : Плай, 2009. - 260 с
- 4.3.2. Уманець, Т. В. Статистика: навч. посіб. / Т. В. Уманець, Ю. Б. Пігарев. – К. : Вікар, 2003. – 623 с.
- 4.3.3. Крамченко Л. І. Статистика ринку товарів і послуг : навч. посіб. / Л. І. Крамченко. – 2-ге вид., випр. і допов. – Львів : "Новий Світ-2000", 2006. – 296 с.
- 4.3.4. Про затвердження форми державного статистичного спостереження № 1-КЗР (річна) «Звіт про діяльність колективного засобу розміщування за 20__ рік» (юридичні особи) та № 1-КЗР (річна) «Звіт про діяльність колективного засобу розміщування за 20__ рік» (фізичні особи-підприємці): Наказ Державної служби статистики: від 20.11.2015, № 338 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>

4.4. Література та методичне забезпечення самостійної та індивідуальної роботи

- 4.4.1. Статистичний щорічник України за 2014 рік / за ред. І.М. Жук. – Київ: Державна служба статистики, 2015. – 586 с.
- 4.4.2. Статистичний щорічник України за 2015 рік / за ред. І.М. Жук. – Київ: Державна служба статистики, 2016. – 574 с.
- 4.4.3. Статистичний щорічник України за 2016 рік / за ред. І.М. Жук. – Київ: Державна служба статистики, 2017. – 588 с.
- 4.4.4. Статистичний щорічник України за 2017 рік / за ред. І.М. Жук. – Київ: Державна служба статистики, 2018. – 566 с.

4.5. Інформаційні ресурси в Інтернеті

- 4.5.1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
- 4.5.2. Головне управління статистики в Івано-Франківській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ifstat.gov.ua/>
- 4.5.3. Колективні засоби розміщування в Україні у 2015 р.: Статистичний бюлетень. – Київ: Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
- 4.5.4. Колективні засоби розміщування в Україні у 2016 р.: Статистичний бюлетень. – Київ: Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
- 4.5.5. Колективні засоби розміщування в Україні у 2017 р.: Статистичний бюлетень. – Київ: Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
- 4.5.9. Туристична діяльність в Україні у 2014 р.: Статистичний бюлетень. – Київ: Державна служба статистики України, 2015. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
- 4.5.10. Туристична діяльність в Україні у 2015 р.: Статистичний бюлетень. – Київ: Державна служба статистики України, 2016. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
- 4.5.11. Туристична діяльність в Україні у 2016 р.: Статистичний бюлетень. – Київ: Державна служба статистики України, 2017. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
- 4.5.12. Туристична діяльність в Україні у 2017 р.: Статистичний бюлетень. – Київ: Державна служба статистики України, 2018. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

5. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Оцінювання знань студентів проводиться за результатами комплексних контролів за змістовими модулями. Модульний контроль за кожним змістовим модулем передбачає контроль теоретичних знань і практичних навиків, самостійної та індивідуальної роботи. Схему нарахування балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни наведено в таблиці 6.

Таблиця 5 – Схема нарахування балів у процесі оцінювання знань студентів з дисципліни «Туристська статистика»

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
Контроль засвоєння теоретичних знань модуля М1: Км1	40
в тому числі контроль виконання самостійної роботи ЗМ2	10
Контроль засвоєння практичних навиків модуля М1 (5 x 6 +4 x 6 + 6)	60
в тому числі контроль виконання індивідуальної роботи ЗМ1-ЗМ4	6
Усього	100

Диференційований залік з дисципліни виставляється студенту відповідно до чинної шкали оцінювання, що наведена нижче.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
67-74	D	задовільно
60-66	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни